

ЖЫВЕ БЕЛАРУСЬ!
НАЦЫЯНАЛЬНАЯ
ДЭМАКРАТЫЧНАЯ
ГАЗЕТА

● Заснавана ў 1991 годзе ● № 8 (64) ● Пятніца, 20 жніўня 1999 г. ● У розніцу кошт 10000 руб.

НАВІНЫ. ПАДЗЕІ. ФАКТЫ

ПЕРАДАВІК, ЁН І СЁЛЕТА ПЕРАДАВІК

Нягледзячы на тое, што ў самы разгар уборкі дажджы пачалі замінаць жніў, у Чэрыкаўскім раёне па стану на 16 жніўня ўбрана ўжо больш 60% збожжа. Па сёлетняй спякоце ў час наліву і высыпання хлябоў, можна сказаць, і ўраджайнасць цягліма — у сярэднім па раёне больш 16 цэнтнераў з гектара. Флагманам уборкі ў раёне ідзе калгас "Ізёрскі". Тут 77% хлебнага поля ўжо ўбрана і дзяржаве прададзена 900 тон кандыцыйнага зерня. Як у мінулыя гады гэтая гаспадарка "выцягвала" паўплана раёна па продажу хлеба дзяржаве, так будзе і сёлета — гэта ўжо бачна зараз.

На другім месцы па ўборцы збожжа сёння насенняводчая гаспадарка — эксперыментальная база "Чэрыкаў". Тут сёлета самая высокая ўраджайнасць у раёне — больш 26 ц/га.

Алена ШЛЫКАВА.

НЕЧЫМ СЕЯЦЬ ПАЛАСЫ

Калі верыць прадказанням астралагаў, у 2000 годзе ў Еўропе, у тым ліку і ў Беларусі, будзе страшная засуха, горшая чым сёлетняя на Беларускім Усходзе.

Як паказала сёлетняя практыка, у Хоцімскім раёне выйгралі тых, хто ў раннія тэрміны пасеяў летася азімыя, асабліва пшаніцу.

Пад ураджай будучага года ў Хоцімскім раёне мяркуецца пасеяць 7270 гектараў азімых культур, у тым ліку 900 гектараў пшаніцы. Для гэтага спатрэбіцца 1544 тоны насення. А яго ў раёне пакуль з гультый нос. На 15 жніўня не было і 1000 тон. А з гэтага ж дня — лепшыя тэрміны сяўбы азімых.

Кандыцыйнага насення хапае толькі ў саўгасе "Трасціно" і ў калгасе "Бальшавік". У астатніх гаспадарках насенне даводзіцца да пасяўных кандыцый вельмі марудна. Ды там няма чаго і даводзіць. У некаторых ураджайнасць не перавышае трох пяці цэнтнераў з гектара, ды і зерне тое шчуплае, на насенне непрыгоднае. У дакалгасны час, калі тутэйшыя сяляне жылі аднаасобна, у хаду была прыпеўка:

"Эх, часы мае, часы,
Нечым сеяць паласы!
Я часы свае прадам!
Паласе гуляць ня дам!"

А што прададуць сёння калгасы ды саўгасы, каб набыць насенне? Апошніх каровак?

Наш кар.

СВАЙГО ЗБОЖЖА НЕ ХОПІЦЬ

Відаць, збываюцца сумныя прагнозы наконт таго, што краіне не ўдасца сёлета сабраць заяўленыя напярэдадні жніва 6 мільёнаў тон збожжа. Яшчэ на 10 жніўня ў калгасах і саўгасах было ўбрана звыш 75% збожжа, а на малочана (у бункернай вазе) ў межах 3,5 мільёна тон. Прычым зжатыя былі перш-наперш лепшыя ўчасткі, ды і больш урадлівыя культуры. Засталіся ў асноўным авёс, гарох ды грэчка. Зыходзячы з гэтай сітуацыі, у мінсельгасхарчы прагназуюць павелічэнне закупак збожжа за мяжой.

БЕЛТА.

У ДЗЯРЖАЎНЫ ЗАСЕКІ ЗАСЫПАНА ТОЛЬКІ ТРЭЦЯЯ ЧАСТКА

НЕАБХОДНАГА ЗЕРНЯ

Па звестках Камітэта па хлеб-бапрандуктах гаспадаркі краіны далі дзяржаве па стану на 10 жніўня 532,8 тысячы тон збожжа. Гэта 34,3% таго, што планавалася.

Больш за ўсіх збожжа здадзена ў Гродзенскай вобласці — 131,1 тыс. тон, на Брэсцкім — 118 тыс. тон. Мінская вобласць нарыхтавала 102,7 тыс. тон, Магілёўская — 72,5 тыс., Гомельская — 47,8 тыс. і Віцебская — 60,7 тыс. тон.

Увогуле сітуацыя з нарыхтоўкамі застаецца вельмі напружанай. Невядома, ці будзе сёлета выкананы планы паказчык дзяржаўных нарыхтовак. Летась толькі Гродзеншчына справілася з аб'ёмамі здачы збожжа. Зараз сітуацыя не менш складаная.

Мікалай ЛІТВІНАЎ.

БАБРУЙСКІЯ ВЕТЭРАНЫ ВАЙНЫ ПРОСЯЦЬ ВЫДЗЕЛІЦЬ ІМ МЕСЦЫ НА МАГІЛЬНІКУ

Ветэраны Вялікай Айчыннай вайны г. Бабруйска звярнуліся да кіраўніцтва тамтэйшага гарвыканкама з незвычайнай просьбай — загадаць выдзеліць ім месцы на адным з гарадскіх магільнікаў.

Зараз у Бабруйску жывуць каля 2600 ветэранаў ВОВ, і кожны год іх колькасць скарачаецца. Сваю просьбу да ўлад члены прэзідыума гарадскога савета ветэранаў растлумачылі дэфіцытам месц на бабруйскіх могілках.

БелаПАН.

У ГАСПАДАРЦЫ І КУЛЯМЁТ ПРЫГАДЗІЦЦА

Не расчараваў следчых нідзе непрацуючы магіляўчанін, у якога ў доме з'явіліся супрацоўнікі камітэта па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю. Праўда, сам гаспадар "гасцей" не чакаў, і не надта быў ім рады. Яно і зразумела: жыллё "ламлілася ад боепрыпасаў, якія ён захоўваў. У гэтага жыхара Магілёва былі знойдзены і канфіскаваны 11 стогаромовых шашак, 2 патроны да сігнальнага пісталета, а таксама... 2 снарады 23 і 33 мм.

Адкуль у нідзе непрацуючага мужчыны з'явіліся небяспечныя "цацкі" і навошта яны яму спатрэбіліся?

Наш кар.

КАНФІСКАВАНА 10 ТОН СПІРТУ

Аператыўнікам МУС у Бабруйску ўдалося канфіскаваць аж 10 тон тэхнічнага спірту. Першую партыю міліцыя "застукала", калі спыніла аўтамашыну "Газ-52". Суправаджаў груз жыхар Бабруйска. 5 тон спірту ён перавозіў без адпаведных дакументаў. А крыху пазней, пры правядзенні праверкі, было ўстаноўлена прозвішча яшчэ аднаго мясцовага жыхара, які меў адносіны да нелегальнага спірту. Кошт усяго канфіскаванага прадукту пацягнуў на 3,2 мільярда рублёў.

Ігар ГРЫШЫН.

АСЦЕРАГАЙЦЕСЯ ІЛЖЭПАСРЭДНІКАЎ!

Пракуратурай Віцебскай вобласці арыштавана 35-гадовая жыхарка горада Віцебска, якая абвінавачваецца ў тым, што з мэтай крадзяжу на працягу 1997-98 гадоў шляхам падману ўваходзіла ў давер да грамадзян і, абячаючы аказаць садзейнічанне ў набыцці аўтамашыны, атрымала 11 тысяч 850 долараў ЗША і 1000 нямецкіх марак, якія прысвоіла.

Аляксей Таранаў, начальнік прэс-цэнтра пракуратуры РБ.

АМЕРЫКАНЦЫ ДАПАМОГУЦЬ ТУРЭЦКІМ КУРДАМ

Прадстаўнік ЗША выступіў з ідэяй паставак гуманітарнай дапамогі курдскаму насельніцтву Турцыі. Намеснік сакратара ў пытаннях дэмакратыі, правоў чалавека і працы Кох выказаўся за паставіў дапамогу пасля перамоў з уладамі курдскай правінцыі на паўднёвым усходзе Турцыі. Ён сказаў, што ў раёне, дзе безупына вядуцца баі паміж урадавымі сіламі і Курдскімі сепаратыстамі і дзе найвышэйшы ў Турцыі ўзро-

Базары: дзе, што, пачым

Тавары	Цэны ў тым. рублёў на мінулым тыдні			
	Крычаў	Хоцімск	Касцюковічы	Чэрыкаў
Гуркі, кг	10000	18	20	—
Памідоры, кг	—	160	140	120
Капуста, кг	40000	—	—	70-90
Бульба, кг	—	150	90	—
Яблыкі, кг	—	—	150-160	—
Кавуны, кг	8000	—	—	80
Алей, кг	500-520	480-520	470-490	480-510
Цукар, кг	—	155	140	155
Мёд, 1 літр	—	1500-1600	1500-1800	—
Яйкі, 10 шт.	—	150-170	165-170	—
Свініна свежая, кг	—	500-600	600-800	—
Малако, 1 л	—	—	40	41
Парасяты, пара	—	5-6 млн.	300/кг ж.в.	—
Грэчка, кг	—	—	285-350	290-310
Рыс, кг	—	260-300	320	270
Макаронныя, кг	—	240-300	220	220-260
Мука, в. гатунак	—	—	160	—
Крупы з проса, кг	—	—	140	—
Кілька, кг	—	—	—	160
Курыныя кумлячкі, кг	—	—	—	310
Далар	—	470-480	480	—

вень беспрацоўя, насельніцтву неабходная дапамога.

ЕДЗЕШ У ЧЭХІЮ — БЯРЫ ПАБОЛЬШ ГРОШАЙ

Новы парадак уезда ў Чэхію пачаў дзейнічаць для замежных грамадзян, у тым ліку для беларусаў. Новыя правілы дазваляюць чэшскай паліцыі на мяжы пры ўездзе замежных грамадзян не толькі запатрабаваць у іх прад'яўлены грашовых сродкаў, але і ў залежнасці ад колькасці грошаў з разліку, што на 1 дзень знаходжання ў Чэхіі неабходна 1000 крон, або 30 далабраў ЗША, абмежаваць час знаходжання замежнікаў у Чэхіі, ці ўвогуле не пусціць іх на тэрыторыю краіны. Для дзяцей да 12 гадоў сума неабходных грошаў зніжана да 500 крон. Новыя правілы не распаўсюджваюцца на тых, хто мае турыстычны ваучэр і на асоб, што маюць запрашэнне ад фірмы і грамадзян Чэхіі.

Радзё "Свабода".

ДАРАЖЭЙ, НЕ ДАРАЖЭЙ — УСЁ ПА-РАНЕЙШАМУ

Звычайным малюнкам было, калі нехта "вісіць" на тэлефоне паўгадзіны і болей. Асабліва такая слабасць была ў жаночага полу. Праўда, іншы раз і мужчыны не адставаў. Адзін мой знаёмы некай прагаварыў са сваёй сяброўкай больш за гадзіну.

З 10 ліпеня абаненцкая плата за тэлефон стала 68 тысяч рублёў. За гэтыя грошы можна "бяс-платна" пагаварыць злёзку гадзіну ў межах горада і раёна. А кожную хвіліну звыш гэтага — плаці 300 рублёў.

— Ну, і як крычаўляне адгукнуліся на такое новаўвядзенне?

— Першыя два тыдні людзі менш займалі тэлефонныя лініі, бо, відаць, палохаліся новай формы аплаты. Натуральна,

нашы даходы знізіліся. Але потым усё вярнулася на кругі свае. Зноў абаненты па-ранейшаму выгаворваюцца да асалоды. І ўзраслі даходы, — патлумачыла інжынер ТС раённага вузла сувязі Людміла Марозава.

Мы ж нагадаем, што балбатун па тэлефоне — знаходка для сувязістаў.

У.ДАЛЕЦКІ,

г. Крычаў.

ЛІСТ З ПОШТЫ МІНУЛАГА ТЫДНЯ

Добры дзень, "Беларускі Усход"!

Паважанае рэдакцыя! Газет я ўжо больш года не выпісваю, бо яны часта знікаюць з маёй паштовай скрыні. Я цяпер куплю, што мне спадабаецца, у газетным шапіку, калі вяртаюся з работы. У суботу і нядзелю ў мяне дні адпачынку, і я праводжу іх дома ў хатніх клопатах. Выпадкова мне давялося ў пятніцу, 13 жніўня, купіць вашу газету. Проста мне прапанавала прадаўшчыца:

— Вазьміце вось гэту, не пашкадуеце!

Каб вы толькі ведалі, як яна мне спадабалася! Газетка, здаецца, зусім маленькая, усёго тры старонкі, калі не лічыць тэлепраграму, а як шмат пра што ў ёй пачытаць ёсць! А то абрыдлі ўжо вялікія газеты: паперы з пуд, гарташ, гарташ — суцэльная рэклама, голыя бабы, чуюць не адкрыты секс на здымках, а пачытаць, лічы, няма чаго, хоць і кошт вар'яцкі.

Я б выпісала "Беларускі Усход", ды баюся, не заўсёды атрымаю яе па прычыне, аб якой я ў пачатку сказала. Таму ў мяне ёсць просьба: выходзіце не па суботах, а па пятніцах. І я заўсёды буду купіць гэту газету ў шапіку. А можа гэта і не толькі мае такое жаданне. Можа і яшчэ каму гэта будзе зручнай спаткацца з "Беларускім Усходам".

З пагадзі В.РЫБАКОВА з вуліцы 2-я Чыгуначная, г. Магілёў.

● В Белоруссии три четверти участников опроса высказались за рыночную экономику

В бывшем Советском Союзе белорусов за истовую любовь к картошке часто насмешливо называли "бульбашами". Но уважали все. Импонировала белорусская рассудительность, покладистость, добросовестность, трудолюбие, способность достигать компромисса и уживаться со всеми независимо от отметки в "пятой графе". Практически стертая с лица

покупательская способность...

Во время своих поездок в российские регионы белорусский президент говорит правду: зарплаты в Белоруссии действительно выплачивают вовремя. Более того, они настолько велики, что в обычных кошельках и портмоне уместиться не могут — приходится рассовывать пачки "зайчиков" по разным карманам. За отпускными же нынешним ле-

чит, знает, что в обществе царит глубокое уныние. Впрочем, грустное-голодное настроение преобладает во всех республиках СНГ от края и до края, так что Белоруссия в этом смысле — не исключение.

И все же каждого волнуют прежде всего свои проблемы и лишь потом соседа. "Каково материальное положение вашей семьи?" — с таким вопросом обратились не-

присутствующей в национальном характере широтой взглядов. В результате одного из общенациональных опросов выяснилось, что 37,9% белорусов высказываются за запрет неприятных им групп населения — националистов, гомосексуалистов, сталинистов, коммунистов, противников президента, а еще 15% считают необходимым введение ограничений на деятельность своих политических оппонентов.

В белорусском национальном характере заложен парадокс, когда лучшие качества порою трансформируются в худшие. Добра переходят едва ли не в рабскую покорность, дисциплинированность превращается в холуйство. И история наша сложилась так, что более сильные соседи все время делали нас послушными, осмотрительными, рассудительными, — считает известный белорусский поэт и в прошлом государственный деятель Геннадий Буравкин. Вряд ли эти слова поэта разделяет большинство белорусов. Но так уж сложилось, что твор-

ческая интеллигенция всегда в Белоруссии находилась в оппозиции не только к властям, но и к собственному народу.

Андрей ДЕМЕНТЬЕВСКИЙ. При подготовке статьи использовались материалы минского Независимого института социально-экономических и политических исследований.

Страна бедных миллионеров

земли во время Великой Отечественной войны республика в послевоенные годы приобрела мощный экономический потенциал, став производителем лучших в СССР самосвалов и холодильников, мебели и тракторов. Но когда Союз распался, бывшие союзные республики бросились покупать те же товары на Западе, на Востоке, где угодно — только не в Белоруссии. И экономика республики, чей промышленный потенциал в советское время уступал только потенциалу РСФСР, стала катиться под откос.

Сегодня страна, не пожелавшая следовать примеру прибалтийских и польских соседей и пошедшая курсом "социально ориентированной экономики", превратилась в одно из самых бедных государств Европы. О рыночных реформах последнего десятилетия напоминает разве что обилие на дорогах подержанных иномарок, несколько "Макдональдсов" в Минске, редкие супермаркеты да тройка приличных по европейским меркам бензозаправок.

В магазинах, даже в столичных, вы встретите длинные хвосты очередей. Цены примерно те же, что и в Москве, но вот

том и вовсе приходят с сумками: 40 миллионов, 60 миллионов... Звучит внушительно, но если пересчитать в доллары, то выходит 90-120 "зеленых". Впрочем в России примерно столько же — но при условии, что деньги выдадут.

ВЕЛИКАЯ ДЕПРЕССИЯ
Один из самых распространенных способов выживания — личное подсобное хозяйство или дача. Многие "челночат", вывозя белорусские товары в Россию, трогут автомобили на местных рынках (основные покупатели — те же россияне), выезжают на заработки в ближнее и дальнее зарубежье. Получающие по 15-20 долларов в месяц (примерно 500 российских рублей), белорусские врачи, учителя, инженеры, ученые не торопятся записываться в безработные, чтобы без всякого шанса найти работу по специальности прозябать на пособие, эквивалентное сумме около 2 долларов, и регулярно принудительно привлекаться к общественно полезным работам.

Сам вышедший из народа, президент Лукашенко, безусловно, в курсе народных настроений. По его собственным словам, он любит проводить уик-энды, проезжая инкогнито на машине по белорусской глубинке. А раз ездит — зна-

давно социологи к жителям Белоруссии. 45% респондентов ответили, что едва сводят концы с концами. Еще 43% опрошенных белорусов считают, что в ближайшем будущем ситуация в стране еще ухудшится. Выход из кризиса многим в Белоруссии видится в экономических реформах, но единства взглядов на то, какими они должны быть, нет. Если год назад рыночную экономику с различной степенью государственно-го вмешательства предпочитало около двух третей (65,2% опрошенных), то сегодня — три четверти (74,6%). С другой стороны, свыше половины опрошенных жителей Беларуси (50,4%) продолжают считать, что их заработок зависит от президента, правительства и парламента, и только 15,2% связывают свое благополучие с собственными усилиями.

ПАРАДОКСЫ НАЦИОНАЛЬНОГО ХАРАКТЕРА
Вообще, как полагают многие независимые белорусские социологи и политологи, нынешнее состояние общества содержит в себе множество противоречий. Непонятные, на первый взгляд, вещи происходят с так называемой белорусской "толерантностью", то есть традиционно

На кірмаш.

Фота В. БЫСАВА

СДЕЛАЙТЕ САМИ ДЛЯ СЕБЯ

Самое время собирать урожай аронии (черной рябины). Что приготовить из нее? Да многое!

Вино из черной рябины

Я делаю так. Собранные плоды очищаю, мою в холодной воде в ведре или большом тазу, сливаю осторожно воду со всплывшими легкими примесями, пока ягоды не приблизятся к берегу ведра (таза), затем все откидываю на дуршлаг и оставляю часа на полтора-два, чтобы хорошо стекла вода. Потом всыпаю в 4-литровую эмалированную кастрюлю плоды слоем сантиметра в 2 и раздавливаю (дроблю) их деревянным (березовым) толкачиком. Полученную мезгу ложкой из нержавеющей перекладываю в эмалированный бак (20-30 л), засыпаю в кастрюлю новую порцию плодов и так продолжаю, пока все плоды не закончатся. Еще до начала дробления включаю электрочайник и пока дроблю плоды — у меня уже готов кипяток. Беру стакан кипяченой воды, остуженной градуусом до сорока, и вливаю в кастрюлю, в которой дробил рябину. Ополаскиваю ее и выливаю эту воду в бак с мезгой. Можно еще раз-два ополоснуть кастрюлю — пока вода уже не будет окрашиваться. Всего воды в мезгу заливаю из расчета 1 стакан на 1 кг рябины. Бак с мезгой ставлю в притененное теплое место на брожение. Забродившую мезгу отжимаю через холстину и сливаю сок в стеклянную бутылку. Выжимки кладу снова в эмалированный бак и заливаю кипятком, сейчас уже из расчета полстакана на 1 кг рябины. Постоит час 2 — и снова отжимаю сок. Полученный сок — в бутылку, мезгу — снова в бак и снова заливаю кипятком по полстакана на 1 кг рябины. Снова через пару часов отжимаю. Обычно при такой технологии из 1 кг плодов аронии получаю 1,2 л сусла. Как правило, на 10-ти л бутылку нужно 7 кг рябины. Получаю 8,4 л сусла. Теперь растворяю в нем 1 кг сахара и закрываю бутылку водяным замком (пробка с резиновой трубкой в ней). Пробку тщательно замазываю замазкой (можно пластилином), а свободный конец резиновой трубки опускаю в бутылку с водой. Углекислый газ, выделяющийся при брожении, начинает выходить пузырьками, "булькает". Значит, все в порядке — герметичность обеспечена. В вине уксусно-кислого брожения не произойдет, будет только спиртовое. В дальнейшем через каждые три дня открываю пробку водяного замка, с помощью резинового шланга отливаю в кастрюлю немного бродящего вина и растворяю в нем полкило сахара, вливаю этот сироп назад в бутылку и снова устанавливаю водяной замок. Делаю это трижды. Таким образом всего расходуется 2,5 кг сахара. За счет сахара объем вина увеличивается на 0,9 л и его получается 9,3 литра.

Для брожения бутылку ставлю в теплое место (18-20 градусусов). Бурное брожение длится дней 12-15, затем захватывает и еще 15-20 суток продолжается тихое брожение. Булькает в бутылке с водой все реже и реже. Когда бульканье совсем прекратится — это значит, что весь сахар выбродин "насухо". Из сока с водой получилось молодое сухое вино. Вино осторожно сливаю с осадка с помощью резинового шланга, процеживаю через двух-трехслойный марлевый фильтр. Это молодое вино на вкус грубое, терпкое, в нем ощущается спирт. В него добавляю сахар из расчета 150 г на литр. Когда сахар полностью растворится, разливаю вино по бутылкам, не доливая до пробки на 2-3 см и укупориваю. Ставлю на хранение и созревание. Через месяц-полтора вино становится приятным на вкус и его можно уже подавать к столу. Чем дольше вино выдерживаю, тем лучше становится его вкус. И самой вкусной бывает последняя бутылка. Сделайте все так, как я описал, и вы сами убедитесь в этом. Итак, пейте на здоровье!

В.ДОЛГОЛЕВ.

Виноделием занимаюсь с 1974 года.

Куток гаспадыні

Сок из черной рябины

Ягоды перебирают, очищают от веточек, удаляют испорченные, моют холодной водой, откидывают на дуршлаг или решето, дают стечь воде. Затем разминают деревянным пестиком или пропускают через мясорубку и отжимают сок через мешочек из плотной ткани. Выжимки заливают кипяченой водой (1 стакан на 1 кг выжимок) и оставляют на один час, потом снова отжимают. Этот сок смешивают с соком первого отжима, процеживают несколько раз через ткань, разливают в чистые, сухие бутылки, неплотно закрывают проплавленными пробками, обвязывают шпагатом и стерилизуют: поллитровые бутылки 8-9 минут; литровые — 11-12 минут. Затем бутылки плотно закрывают пробками и обвязывают шпагатом. Когда бутылки остынут, пробки заливают парафином или воском.

Черная рябина в сиропе

Ягоды очищают, моют, дают стечь воде, насыпают в стеклянные банки и засыпают сахарным песком (1,5 кг на 1 кг ягод). Чтобы песок растворился, ягоды периодически встряхивают. Выделяющийся из рябины сок сливают и пьют. Он особенно полезен людям, страдающим гипертонией.

Волшебство из черной рябины

Рябину перебирают, очищают, моют, разделяют на две части — 60% раскладывают в подготовленные банки, а из 40% отжимают сок. На 200 г сока берут 800 г сахара и варят сироп. В этот сироп вливают оставшийся сок и смесь нагревают примерно до 70 градусусов. Горячим сиропом заливают банки с плодами, накрывают их проплавленными металлическими крышками и пастеризуют: поллитровые банки 8-10 минут, литровые — 10-12, трехлитровые — 15-20 минут. После этого крышки закатывают. Можно сделать и по-другому. Берут литр воды, всыпают в нее 300-500 г сахара. Варят сироп. Горячим сиропом заливают банки с плодами, пастеризуют компот и закатывают крышки.

Р.ДОЛГОЛЕВА.

● А вы чулі пра гэта?

ПАВЕР'Е, АКАЗВАЕЦЦА, МАЕ НАВУКОВУЮ АСНОВУ

Існаваўшае некалі павер'е, што калі над цяжкахворым чалавекам біць у звон, то ён можа паправіцца, атрымала нечакана навуковае падцвярджэнне. Вучоныя выявілі, што унікальная спіральпадобная траекторыя гуку, якая атрымліваецца пры біцці ў звон, аказваецца згубнай для шматлікіх хваёрабных мікрабаў. А прычына ў тым, што за кошт спецыфічнага размеркавання магутнай гукавой хвалі структура мікробных клетак прыходзіць у рэзананс і разбураецца.

У МУЖЧЫНСКАЙ ЛЯНОЦЕ ВІНАВАТЫЯ... АЛЕРГЕНА

Як сведчаць даследаванні японскіх вучоных, алергічная рэакцыя мужчын на хатні пыл у 1,5 разы мацнейшая, чым у жанчын. І наогул прадстаўнікі моцнага полу больш адчувальныя да ўсіх алергенаў, паколькі часцей вядуць нездаровы лад жыцця. Таму, паводле меркавання вучоных, не трэба здзіўляцца, калі мужчыны ўхіляюцца ад прыбірання дома, радзей гатовяць ежу, радзей даглядаюць за дзецьмі, радзей мыюць бізніз і прасуюць адзенне, адным словам, усе робяць радзей. А кожны прадмет выдзяляе нейкі свой пах і, такім чынам, з'яўляецца патэнцыйным алергенам.

ПРАДКАЗАННЕ ЗБЫЛОСЯ

Вядома, што П'ер Кюры — французскі фізік, адзін з стваральнікаў вучэння аб радыёактыўнасці, трагічна загінуў у Парыжы 19 красавіка 1906 года, трапіўшы пад колы экіпажа. Адзін з біяграфараў вучонага, чытаючы яго дзённікі (весці дзённік П'ер пачаў з 14 гадоў), выявіў цікавы запіс: "Учора ўсім выпадкова нейкая жанчына (па выглядзе сапраўдная цыганка) прадказала мне смерць ад экіпажа. Зразумела, я не мог гэтаму паверыць, мой розум не дазваляе верыць у такія недарэчнасці". І ўсё ж такі, зазначае французскі часопіс "Гуркуа па", прадказаная цыганкай недарэчная смерць спасцігла геніяльнага вучонага. Прычынам самымі раскоўце яго навуковай дзейнасці.

Адным сказам

Насельніцтва краін Еўрапейскага Саюза імкліва старэе і ў 2050 годзе не менш 10% жыхароў цяперашняй тэрыторыі ЕС складаць людзі старэй 80 гадоў.

У Беларусі сёння больш як 450 тысяч чалавек працуюць у шкодных і цяжкіх умовах работы.

Па ацэнках амерыканскіх экспертаў, штогод у свеце ў аўтамабільных аварыях гіне амаль паўмільёна чалавек і яшчэ 15 мільёнаў становяцца калекамі.

Эміграцыя за межы СНД складае прыкладна 220 тысяч чалавек у год, прычым самай папулярнай краінай застаецца Германія, куды пераезджае палова эмігрантаў, а ў Ізраіль накіроўваецца пятая частка, у ЗША — крыху больш за 10%.

Таланты нашего края

ЛІТАРАТУРНА — МАСТАЦКАЯ СТАРОНКА

Фелікс ШКИРМАНКОВ

Мікола МІНЧАНКА

Юрась ПІВУНОЎ

Чернобыль все отнял...

Вышел в лес я поутру
За грибами.
Все знакомыми ходил
Я местами.
Боровик, смотрю, сидит,
На щеках румянец.
Только ты ему не верь,
Это самозванец!
Он от предков благородных
Отличается,
Непригодным в пищу гриб
Называется.
У него внутри сидят
Меньше гниды,
Порожденье сатаны —
Радионуклиды,
Не увидишь в микроскоп
Эти хари,
Не попробуешь на вкус
Эти твари.
И поэтому они
Обнаглели
И внутри у всех у нас
Прочно сели.
Дело гнусное свое
Развивают,
Нас спровадит в мир иной
Помогают.
И решил я не ходить
За грибами.
Мы заделались с женой
Рыбаками.
То-то прелесть на реке —
Распрекрасно!
Воздух чистый, леса нет,
Безопасно!
Принесли домой улов,
Рады,
А они уже и в рыбе, гады.
И чешу теперь я плешь,
И не знаю,
Как же дальше будем жить,
Размышляю.
Что за чудо подарила
Нам природа!
А Чернобыль все отнял
У народа...

Иван ЛАПО

Истина

В году уходящем
Мысль наводящая
Незаметно пришла ко мне.
Все плохое — оставить,
Все хорошее — взять!
Спешил, спотыкался,
Но никак не смог,
Уйти от них.
Уйти от самого себя.
Да, да, да!
От проблем,
Которых полдюжины,
Нерешенных вопросов,
От судьбы, от мечты,
От любимой жены,
Никогда,
Никуда
Не уйти.
Да, да, да!

Паціху будзем стрыч

Ну што, буржуі, вы перамаглі —
Ні роднай партыі, і ні імперыі.
А мы ж старапісь —
кралі як маглі
І дзевак лапалі не горш за Берыі.
Канечне, вы на нас пайшлі
ў паход.
Мы ж іншымі былі заняты
справамі:
Старанна адгадоўвалі народ
На Леніне заваранымі справамі.
Але дачасна ў скокі вы пайшлі.
Хай нашы людзі стануць
жабракамі
І хай усе пагінуць на зямлі —
Уздыдзе камунізм пад іх рукамі.
А нам, як гаварыў калісь Ільіч,
Тады ўжо займацца будзе нечым.
Ну, хіба што паціху
будзем стрыч,
Як і раней, пакорлівых авечак.

Жнівень

У суседкі дачкі —
Вочы, як у ночкі.
Вусны — вінаградзіны:
Доляй не абкрадзены.
Сцішана ракіта —
Жнуць на ніве жыта.
Быць вяселлям новым —
Прагі гатовы.
І куды глядзелі —
Яблык даспелі:
Для цябе спакуса:
Хлопец цёмна-русы.

Ірина КЛИМОВА

О музыке

Единственная радость —
Общение с тобой,
Моя мечта и сладость —
Чувствительный прибор.
Предчувствие везенья —
Блистательной поры,
Горю от нетерпенья
Взять счастье от игры.
Моя жизнь — игра с судьбою,
Желание любить,
Желанье быть собою
И без унынья жить.
Унынье — грех тяжелей,
Но даст Бог и простит
И стану я веселой:
Я — женщина-пиит.
Сейчас же кружат звуки
И с ними я кружусь.
Душа поет, а руки
Все пишут — губят грусть.

Увага, здымаю.
Фота В. Бысава.

Апанас ПАЛІТЫКА

Народ у спячцы

Спіць край усходні і заходні,
Хоць ты крычы, хоць не крычы.
Быў першы, другі, а сёгодні
Нам трэці бацька па плячы.
Гатовы мы ні піць, ні есці
І зноў адправіцца ў паход.
І на гарбу сто год пранесці
Яго і ўвес ягоны род.
Яму мы верым, шчыра верым.
Ён абяцаннем дарагі!
На неба адчыняем дзверы
І ўзімаем у багі.
О Божа, літасцівы Божа!
Скажы нам ісціну, скажы,
Якія шчэ народ мой можа
Узяць вар'яцтва рубажы?

Кацярына СМОЛЬ,
г. Орша

З неба зорачка упала,
Аб сундук разбілася.
Летась мілага кахала,
Сёлета забылася.
Столькі снегу наваліла —
Па калена гразнеш...
Ты скажы-скажы міленак
Любіш, або дражніш?

Сымон КАРОЛЬ,
г. Мінск

Вы спявайце, дзеўкі, ўсе,
Я спаймаў казу ў аўсе.
Каза лыса, без валос,
Патаптала ўвес аўсё.

Спасаўскі навей

Набліжаецца да канца лета.
Халодныя ранішнія росы нагад-
ваюць пра блізкасць восені. Мінуй
ужо ў Спас. Менавіта ў гэта сьвя-
та вось гэткай жнівеньскай па-
рой і нарадзіліся ў мяне істоты
наступныя вершаваныя радкі:
Вецер-гарэза
Хліпчы галіны
Самотных бяззак
На ўскрайку сцяла,
Лагодзіць пшчотныя
Рукі рабінаў,
І яблык спелым
Цяжарыць зямля.

Д'яблы правяць бал

Паласа нешанцавання
у жыцці,
з хваарвітаю сьвядомасцю
ў быцці.
І спакою не прадбачыцца нідзе.
Кругі радасці знікаюць на вадзе...
У краіне роднай
д'яблы правяць бал,
з беларусаў шмат хто верыць
ім, нажал.

Конкуре прыгажунь

Узрост прыгажосці не пе-
рашкода. Зінаіда Дзмітрыеўна
спявае і адна і ў дуэце. Спадзя-
юся, што ў КОНКУРСЕ ПРЫГА-
ЖУНЬ на прыз газеты "Бела-
рускі Усход" зойме прызавое
месца.

Іван ЛАПО.
г. Клімавічы.

І з тупой пакарою
ідзе на згубу люд,
знаць усе забыліся, што будзе
Страшны Суд...

Гісторыя сталіцы Прыдніпроўя

Першае выданне кнігі "Магілёўс-
кая даўніна ў пытаннях і адказах"
пабачыла свет два гады таму і
прысвечалася 730-годдзю Магі-
лёва.
І вось цяпер у праўленне культury
Магілёўскага гарвыканкама
перавыдала гэты зборнік. Аўта-
ры — дацэнт кафедры гісторыі і
культуры Беларусі Магілёўскага
дзяржаўнага ўніверсітэта Алякс-
сандр Агееў, дацэнт кафедры
філасофіі МДУ Ігар Марзалак і
дырэктар музея гісторыі Магі-
лёва Ігар Пушкін — улічылі заўва-
гі да папярэдняга выдання і да-
поўнілі кнігу яшчэ амаль 40 раз-
дзеламі-пытаннямі.
Нагадаю, што ў кнігу ўвайшлі
пытанні і адказы па гісторыі і
культуры Магілёва і наваколля
з моманту заснавання горада і
да сучаснасці. На яе старонках
у якасці ілюстрацый выкарыста-
ны фотаздымкі з гравюр, паш-
товак і фотаздымкаў канца
XIX — пачатку XX стагоддзя з
фондаў музея гісторыі Магілёва.

ВЫХАДНЫЯ ДАНЫЯ

"Беларускі Усход". Гра-
мадска-палітычная і літар-
атурна-мастацкая газета. На
беларускай і рускай мовах.
Заснавальнік — працоў-
ны калектыв рэдакцыі.
Адрас: 213670, Магілёўс-
кая вобл., Хоцімскі р-н,
в.Маркаўка. Тэлефоны: га-
лоўнага рэдактара — 22-9-
89, намесніка гал. рэд. —
22-00-9.

Рэгістрацыйны N141.

Падпісны індэкс — 64098.

Пункт гледжання аўтараў
надрукаваных матэрыялаў
можа не супадаць з пазі-
цыяй рэдакцыі.

Адказнасць за даставер-
насць фактаў, падзей, про-
звішчаў і іншай інфармацыі
нясуць аўтары апублікава-
ных матэрыялаў.

Газета падпісана на дру-
ку ў 16 гадзін 19 жніўня 1999
г. Надрукавана ў Магілёўс-
кай абласной друкарні, вул.
Першамайская, 70.

Тыраж 1828 экз. Аб'ём 1
друку. аркуш. Заказ № 8.

Галоўны рэдактар
В.А. ДАЎГАЛЕЎ.

Калі Бацька краіны аўтары-
тэтная заяву: "Цэны павысілі не
болей як на 2-3 працэнты", мая
Надзея падхапілася, як з распа-
ленай пліты, і кінулася вон.
— Куды, любая?! — крыкнуў
я наўздагон.
— У краму-у! — данеслася з
канца карыдора.
Але дарэмна. Пакуль дабег-
ла, хоць і адлегласці той паўкі-
ламетра, але падскокчы ў тры
разы, рыба ў чатыры, усё іншае
не меней.
Адзінае, да чаго яшчэ можна
было даскончыць з разгону, і то
чэпленню міра, гэта гаспадарчае
мыла.
Выкладвае яго на стол Над-
зея і ўсклічвае:
— Вось вам, дзеткі, алеі, вось
рыба, а гэта — рысавая каша,
— пашморгаўшы носам дадае:
— Калі раней зарплата хапала
на пяць разоў схадыць у краму,
то цяпер на адзін.
— Не панікуй, — спрабую су-
пакоіць жонку і сябе, — яшчэ не

ўсё страчана. Калі аб'яднацца з
Дулькінымі, Шышкінымі і нека-
рымі іншымі, то ў рэшце рэшт, што
тая пляшка алею, здужаем. Вопы-
ту не пазы-
чаць, усё
жыццё аб'
ядноў-
ваемся то
супраць
буржуаў,
то супраць
кулакоў,
то супраць
пляшкі.

Канечне, напачатку былі непа-
разуменні, маўляў, што плясць?
Збытаць алеі з гарэлкай? Але
цэны ўпартая рэч, аб'яднаюць на-
ват авечку з ваўком.
Узброіліся чайнымі лыжкамі,
раздзялілі гэты літар алею на
пяць сем'яў, шыкуем. Безумоўна,
не бываем і пра тэлеэкран, ці
не падкіне шчэ чаго?
А ён і падкідае:
— Рускія ўзялі цану на метал
у тры разы, аб'яднанне "Шкет" у

бядзе. Дык не дамо загінуць...
Колькі той бляшанкі на халад-
зільніку. Але калі Бацька мовіў...
Скінуліся ўсім паціпаварховым

А.Капытов

Шыкуем

(Памфлет)

скога акуня.
Раздзялілі сумленна, чэсна на
аптэчных вагах, шыкуем. Але тут
выступае Бацька і кажа:
— Што робіцца за маёй спінай!
Ствараю камісію па цэнаўтварэн-
ню.

Гэта нас яшчэ больш згуртава-
ла. Цяпер ужо на бутэльку алею
аб'ядноўваемся, як на "Шкета".
І нядрэнна выходзіць. На кож-
ную сям'ю амаль сталовая лыж-
ка. Калі ядзім салату, закупаем
у кожнае вока па кроплі. Уражан-

не — захістайся. Здаецца, што
уся салата заліта алеем, як ма-
лаком.

А гэта ўжо не голад.
Пасля чарговай заявы Баць-
кі аб стабілізацыі цэн, ужо му-
сім закупаць адно вока.
Канешне, як у любой справе
па аб'яднанню, заўжды зной-
дуцца панікеры. Не без таго,
Але рэзервы яшчэ ёсць.

Мы ўжо працуем над аб'яд-
наннем вуліцы, квартала. У
перспектыве — чвэрць горада,
палова і цэлы горад.

Спатрэбіцца — пойдзем да-
лей, нас не спыніць, аж да
аб'яднання вобласці, рэспублі-
кі.

І куды б тая кропля ні ўпала:
на дах дома, на вуліцу альбо
на горад, яшчэ не голад.

І Бацька краіны можа быць
спакойны за нас, і, галоўнае, за
сябе.

Пры перавыбарх наступны
тэрмін яму забяспечаны.
За клопаты аб людзях.